

Hoofdstuk 1

Hij haalt het zakhorloge uit het kleine binnenzakje van zijn zondagse pak, kijkt erop en zet het gelijk met de eerste slag van de beierende kerkklokken die tien uur aangeven. Benjamin Franklin dwingt zichzelf om letterlijk uit de pas te lopen en de gestroomlijnde stoet kerkgangers te verlaten. Pas als zij rechtsaf slaan, kiest hij voor links. Daarmee ontsnapt hij aan de dwingende kerkdienst die zijn ouders zo op prijs stellen. Dit is het moment waarop zijn hartslag zich vermenigvuldigt en het geluid van de kerkklokken langzaam wegsterft. Hij opent de deur naar een andere wereld en geeft zijn creatieve geest anderhalf uur de tijd om zich tot het Amerikaanse volk te richten. Niet veel later zit hij in de drukkerij van zijn broer James op een hoge kruk achter de kathedraal en slijpt bij kaarslicht zorgvuldig enkele ganzenveren, die reeds ontdaan zijn van het merg. Eén pen legt hij klaar op het papier en de andere pennen zet hij gereed voor gebruik in de daarvoor bestemde tinnen beker. Met aandacht steekt hij het uitverkoren schrijfgerei in de inkt en kijkt geduldig toe hoe de veer zich langzaam volzuigt. Met een ernstig gezicht staart hij in de verte, de ogen gericht op één punt. Alsof de inspiratie vanuit de nu stille, lege drukkerij hem met vrolijke sprongen tegemoet treedt, begint hij met een lach op zijn gezicht te schrijven. Door zijn zwerige handschrift is het enige geluid het schrapen van zijn pen die als een dansende schaatser over het ijs, het gelige papier beschrijft.

“Boston, mei 1722

Sir,

Het is misschien gepast om uw lezers te informeren dat ik het plan heb opgevat om mij eens in de veertien dagen in deze krant, The New England Courant, door middel van een ingezonden brief te presenteren.”

Opnieuw staart hij in de verte waar zich de letterbakken van de drukkerij bevinden. Het is alsof de letters daar in de verte zich vanuit die

donkerkleurige bakken laten formeren tot een goedlopend pseudoniem waarmee hij zijn geschrift straks zal ondertekenen. Met een glimlach noteert hij de naam: “*mrs. Silence Dogood*”. Zij is een fictieve, leuke, intelligente weduwe van middelbare leeftijd, besluit hij, die zich de komende tijd zal mengen in het koloniale leven van Amerika.

“Maar vooraleerst zal ik iets over mijzelf vertellen, zodat de lezer enige voorstelling kan maken van de omstandigheden van schrijver dezes, of zij arm of rijk, ernstig of toch vooral humorvol is en wat haar tot dit, vaak in de nacht tot stand gebrachte, geestesproduct brengt.”

Opnieuw ligt de pen stil in zijn hand en lijkt hij zich een voorstelling te maken van de dame die nu zo plotseling aan zijn brein is ontsproten. Het moet niet al te ernstig zijn, hier en daar een vleugje humor kan geen kwaad. Een weduwe die hunkert naar een man bijvoorbeeld en die dat in haar geschriften niet onder stoelen of banken steekt. Het is alsof ze zich vanuit die donkere drukkerij aan hem opdringt. Gemotiveerd schrijft hij verder.

“Op het moment van mijn geboorte waren mijn ouders onderweg en voeren met hun schip van Londen naar Nieuw Engeland. Juist met het betreden van deze lastige wereld werd ik al direct geconfronteerd met de dood van mijn vader. Een ongeluk, dat ik overigens toen niet in staat was te weten, zal ik toch nooit kunnen vergeten. Toen de arme man op het dek stond te genieten van mijn geboorte, sloeg een meedogenloze golf hem over boord. Aldus was de eerste dag die ik zag, direct ook de laatste van mijn vader.”

Geduldig en met gevoel voor humor beschrijft hij het leven van de weduwe Silence Dogood en geniet bij voorbaat hoe zijn eerste stuk bij het lezerspubliek van de krant zal vallen. Hij doet er nog een schepje bovenop: Hij laat haar trouwen met een dominee, maar beschrijft haar uiteindelijk als een frivole weduwe die genoten heeft van de seksuele avance van wat ze noemt “haar eerwaarde meester”, die tot dan toe vrijgezel was. De man die vruchteloze pogingen deed om haar seksueel

gezien tot grote hoogte te brengen. Hij die het haar soms lastig maakte door grote reizen te maken, maar uiteindelijk toch geheel voor haar viel. De man, haar leider, die na zeven jaar van echtelijke liefde en wederzijdse liefkozingen, waarin ze twee meisjes en een jongen aan de familie toevoegde, onverbiddelijk doodging. Juist toen haar zoon zich op meridiaan-hoogte bevond. Daarom maakte ze discreet van de gelegenheid gebruik om in de krant een oproepje te doen aan de mannelijke lezers. Hij moet er even over nadenken, maar dan krast zijn pen de poëtische woorden:

“Niets komt vaker voor bij ons vrouwen dan voor niets te treuren, als we niets anders hebben om te treuren. Ik ben nu al enkele jaren weduwe, maar het is een staat die ik niet bepaal omhels. Sterker nog, ik denk dat ik gemakkelijk kan worden overgehaald om opnieuw te trouwen.”

Hij verheugt zich op de commentaren die dit in de krant van zijn broer zal opleveren. Heerlijk, hij kan niet wachten op de publicatie. Hij kijkt op de klok en ziet dat de tijd hem gunstig gezind is. De kerkdienst loopt nog wel even door weet hij uit ervaring.

“Maar ik stel wel zo mijn voorwaarden. Ik moet zeker zijn van een man met een goed humeur, een aangename metgezel met een aantal goede kwaliteiten. Verder zal ik mijn geschriften verfraaien met één of twee zinnen in geleerde talen, die niet alleen in de mode zullen zijn, maar ook aangenaam voor degenen die het niet begrijpen opdat moeilijk toch ook heel sierlijk kan zijn.”

Nu moet hij er toch werkelijk een einde aan maken; niet direct al bij het eerste stuk al zijn kruis verschieten. Hij staart in de flakkerende kaarsvlam, de mooi bedachte woorden leiden zijn pen.

“Weet dat ik een vijand van ondeugd ben en een vriend van Vertue. Ik ben van uitgebreide liefdadigheid, een hartelijke minnaar van de geestelijkheid en alle goede mannen, maar een dodelijke vijand van willekeur en onbepaalde macht. Jaloers ook op de rechten en de vrijheden

van mijn land en heb een natuurlijke neiging om fouten van anderen te observeren en te weerleggen waarbij ik een uitstekende leerschool heb ondergaan. Ik wil mijn talent laten spreken. Kortom; ik ben hoffelijk, vriendelijk, goedgehumeurd. Zeker niet ongevoelig voor de onmogelijkheid om iedereen te behagen, maar zou niet graag iets ontkennen. Voor degene die een overtreding willen begaan waarvan er geen is bedoeld, ze bevinden zich onder de aankondiging van uw nederige dienaar Silence Dogood.”

Hij kan een glimlach niet onderdrukken als hij zijn brief nog eens naleest. De tekst is in zijn ogen met genoeg geheimenis omgeven, zodat niemand ooit zal weten dat hij hier verantwoordelijk voor is. Hier ligt voor hem als schrijver zijn toekomst. Hopelijk wordt het bij de krantenlezers een succes, want tot op heden is de werkelijke richting die hij in zijn leven in wil slaan nog vrij onbestemd. Wanneer je uit een gezin van zestien kinderen komt, moet je toch ergens een voorbeeld aan nemen, heeft hij ...